

TMMOB, 12 Eylül Düzeni ile Gerçekten Hesaplaşmayan Hiçbir Anayasa Değişikliği Paketi ile Uzlaşmayacaktır

Siyasal iktidarın dayatmasıyla ülke gündemi yine yön değiştirmiş, toplumun büyük kesimlerinin taleplerini karşılamayan anayasa değişikliğini içeren paket toplumun önüne konulmuştur.

Bilindiği üzere, anayasa, sadece devletin örgütlenme biçimini değil aynı zamanda bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini güvence altına alan temel belgedir. Bu nedenle, anayasa "toplumsal uzlaşma belgesi" olarak tanımlanmaktadır.

Bu uzlaşma belgesinin hazırlanışı ve değiştirilmesinde izlenecek yöntem, açık ve şeffaf olmalı ve belge toplumun tüm kesimlerini içine alan bir tartışma sürecini geçirmelidir. Siyasi iktidarın bu gün yaptığı, kendi iradesi doğrultusunda dayatarak kabul ettirilen, meşruiyeti sorunlu bir belge yaratmaktır. TMMOB dâhil, benzer emek-meslek örgütleri de bu sürecin dışında tutulmuştur. Değişiklik önerilen maddelerin içeriğiyle direkt ilgili birimlerden görüş sorulmadığı gibi, "Onlar karşıdır" denilerek kendilerinden olmayan herkes hasım ilan edilmiştir. Bugün toplumsal kesimler, demokratik örgütler zorunlu olarak karşı beyana zorlanmakta, karşı beyanda bulunan herkes de "12 Eylül Anayasasının savunucusu" olarak baskılandırılmaya çalışılmaktadır. 12 Eylülcülerin yarattığı siyasi iktidar, toplumsal gerilimden taraftar toplayarak, 12 Eylül rejiminin yöntemiyle anayasa maddelerindeki değişiklikler üzerinden referanduma gideceğini ifade etmektedir.

Siyasi iktidarın dayattığı değişikliklerle ilgili uyguladığı yol ve yöntemin sorunlu olması yanında, paketin kendisi halkın güncel taleplerini dahi içermemektedir. Taslak, hepimizin talebi haline gelmiş hak ve özgürlükleri konu edinmek yerine, iktidarın yoluna çıkacak muhtemel yargı ve kamuoyu denetiminin önünü kapatmaya yönelik olarak hazırlanmıştır.

"Mini anayasa paketi"ni iki bölümde incelemek gerekirse ilk bölümde; İnsan Hakları Mahkemesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi, İLO sözleşmesi gibi üzerinde uzun yıllardan bu yana tartışmaların sürdüğü ve uluslararası anlaşmalar gereği iktidarların uymak zorunda oldukları konular ele alınmaktadır. Bu başlıklar kulağa hoş gelmekle birlikte içerikleri sorunludur. Örneğin, kamu çalışanlarına "toplu sözleşme hakkı" tanındığına ilişkin düzenleme bir hak bahşetmemekte, aksine sendika hakkının olmaması olumsuz olan grev hakkının yasaklanması anlamına gelmektedir.

12 Eylül Anayasası kuvvetler ayrılığı ilkesini zaten yürütme lehine çevirmişken, siyasi iktidara bu güçlü yürütme yetkisi dahi az gelmiş olmalı ki, yargı organı da yeniden dizayn edilmektedir. Kanun yapma ve atama yetkisi konusunda sorunu olmayan siyasi iktidarın, sorun olarak gördüğü, tam bir siyasal belirlemeye gidemediği alan yargı alanıdır. Bu nedenle, siyasi iktidar tüm atama yetkisini eline alarak yargının amiri olmak istemektedir. Bunun yanında, idarenin denetimini düzenleyen Anayasa'nın 125. maddesinde değişikliğe giderek kamu yararına denetimin önünü kapatmak istemektedir.

Öte yandan, 12 Eylül Anayasası yüzde 92 halkoyuyla onaylanmış bir anayasadır. Yani, temel hak ve özgürlükler halka oylattırılarak haklar yok edilmiştir. 12 Eylül Anayasası, sosyal devlet ilkesinin ve kamu varlığının talana açıldığı, örgütlenme ve ifade özgürlüğünün yok edildiği, muhalif düşünce ve örgütlenmeye yaşam hakkının tanınmadığı, insana düşman, yenedünya düzenine uyum Anayasası olmuştur. 12 Eylül Anayasası baştan sona anti-demokratik bir Anayasa olmasına karşın, çoğunluk oyu yönünden, yani "milli irade" yönünden hiçbir sorunu olmamıştır. Yani

dayatma durumunda "milli irade" kendi haklarını yok eden kararlar alabilmektedir. Siyasi iktidarın değişiklikte izlediği yol 12 Eylülcülerin izlediğinin aynısıdır.

Ülkemizde "milli irade"ye yapılan kutsamalar aslında iktidarın kutsanmasından başka bir şey olmasa gerek. Çünkü kendi dışındakilere yaşam hakkı tanımayan, yani Siyasal Partiler ve Seçim Yasası'na dokunmadan, siyasi partileri demokratikleştirmeden ve %10 barajını kaldırmadan yapılacak anayasa değişikliği ve atılacak her adım, iktidarın kalıcı kılınmasına hizmet edecektir.

Siyasi iktidarın paketi, "demokrasi için anayasa değişikliği" denilebilecek bir esası içermemektedir. Bu nedenle de tartışılmadan, uzlaşma aranmadan "referandum" denilmektedir. Halkın taleplerini taşıyan toplumsal, politik örgütlenmelerin hazırlanmasında öncü bir rol üstlenmediği ya da en azından aktif bir rol oynamadığı hiçbir "anayasa değişikliği girişimi" Türkiye'de demokrasinin önünü açamaz. Siyasal iktidarın demokrasinin anlayışı ise, son olarak Tekel işçinin eylemlerinde uyguladığı baskı ve şiddet politikaları ile gerçek yüzünü göstermiştir.

Siyasi iktidarın dışında kalan tüm örgütlü yapıların olduğu gibi TMMOB'nin de uzlaşmadığı "siyasal iktidarın anayasa değişikliği paketi" TBMM gündeminden ivedilikle çekilmelidir. TMMOB, öznesinde insanın olduğu, insanımızın insan gibi yaşamasını garanti altına alan, demokratik, eşitlikçi ve özgürlükçü bir yeni anayasa istemektedir.

TMMOB, 12 Eylül düzeni ile gerçekten hesaplaşmayan hiçbir anayasa değişikliği paketi ile uzlaşmayacaktır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

AKP iktidarı Torba Yasa operasyonu ile Türkiye'yi müstemele durumuna düşürdü...

Cumhurbaşkanlığı Makamı Yabancı Yasa Maddesini İvedilikle İade Etmelidir!

TBMM'de kabul edilen "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"a eklenen bir maddeyle yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının akademik ve mesleki yeterliliğini kanıtlanmasına gerek kalmadan Türkiye'de çalışmalarına imkân tanındı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TBMM'de 27 Ocak 2010 tarihinde kabul edilen düzenleme üzerine 30 Ocak 2010 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Siyasal iktidar ülke vatandaşı aleyhine, yabancılar lehine düzenleme yaparak, dünyada hiçbir ülkede örneği olmayan bir ilke imza attı.

TBMM'nin 27 Ocak 2010 tarihli oturumunda siyasi iktidarın talebi ile ele alınan ve "Torba Yasa" olarak nitelendirilen "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 8. maddesine ".....Mesleki hizmetler kapsamında çalışacak yabancılar akademik ve mesleki yeterlilik ile ilgili işlemleri tamamlanmaya kadar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla bir yılı geçmemek üzere ön izin verilebilir. Mesleki eğitim alanı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu personel için bu Kanun'da belirtilen görüşler alınmaz. Bu kişiler, akademik ve mesleki yeterlilik ile lisans talep ve yeterlilik uygulamasına tabi değildir" biçiminde bir düzenleme Yasa'nın adı ile hiçbir ilgisi olmamasına karşın eklenmiştir ve bu ek ne yazık ki yasalaşmıştır.

Bu Yasa maddesinin içeriği 2004 yılında "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği" maddesi olarak düzenlenmişti. Konuya ilişkin TMMOB tarafından açılan davada Danıştay söz konusu maddeyi iptal etmişti. AKP Hükümeti, Danıştay kararını by-pass etmek için yönetmelik düzenlemesini yasa teklifi haline getirmiş ve 23 Mayıs 2007 tarihinde 5565 sayılı "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa" TBMM'de kabul edilmişti. Yani Anayasa'nın 138. maddesi ihlal edilerek teklif yasalaşmıştı. Dönemin Cumhurbaşkanı tarafından incelenen 5565 sayılı Yasa, Anayasa'nın çalışma özgürlüğünü düzenleyen 49'uncu, temel hak ve özgürlüklerin yabancılar için uluslararası hukuka uygun olarak yasayla sınırlandırabileceğini düzenleyen 16'nci, hukuk devleti ilkesini düzenleyen 2'nci, eşitlik ilkesini düzenleyen 10'uncu ve hiçbir etkinliğin ulusal çıkarlara aykırı olamayacağı kuralın-

dan hareketle 176'ncı maddesine aykırılığı tespit edilerek TBMM'ye iade edilmişti.

TBMM'ye, Anayasa'ya ve hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iade edilen Yasa, 2007 yılından bu yana Meclis gündeminde bekletilmişti. Ancak Siyasi İktidar, 27 Ocak 2010 gecesi Anayasa'ya aykırı olduğu bilinmesine karşın Torba Yasa içinde saklayarak konunun yeniden yasalaşmasını sağlamıştır.

Demokrasi ve yönetim ilkesini ağızından düşürmeyenlerin, komisyon toplantılarına sorunun muhatabı olan TMMOB'yi çağırılmaları da ayrıca altı çizilmesi gereken bir durumdur.

Siyasal İktidar bu yasa maddesi ile diplomalarına bakmaksızın, mühendis ve mimar olduğunu beyan eden tüm yabancılar çalışma izni vererek halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye atmadan çekinmemiş ve geleceğimizi hiçbir kayıt ve denetime tabi olmaksızın meslekleri belli olmayan yabancıların sözlü beyanlarına teslim etmeyi tercih etmiştir. Siyasi İktidar ülke vatandaşı mühendis, mimar ve şehir plancılarını kendi ülkesinde yabancı durumuna düşürmüştür.

Ülkemiz mühendis ve mimarlarına dünyada hiçbir ülkede böyle bir olanak tanınmaz iken ve böyle bir uygulamanın dünyada örneği yokken bu yasa maddesi ile ülkemiz açıkça "müstemele" durumuna düşürülmüştür.

Kamuoyunun da bildiği üzere son yıllarda hukukun üstünlüğünü ve kamu yararını savunma görevi "parmakla sayılacak" kişi ve kuruluştaki kalmış görülmektedir. Hukuka saygı ve kuvvetler ayrılığı ilkesine uygun davranma, yürütmeden beklenen hukuki ve haklı bir istem olmakla birlikte, bugün ne yazık ki TBMM aritmetiği yasama organının yürütmeden bağımsızlığını gölgelemektedir. Bu

durum hukuk devletinde olmazsa olmaz olan yargı bağımsızlığını ve yargı kararlarına uygun davranmayı engellemektedir.

Bu yasa maddesi ile akademik ve mesleki yeterliliğini kanıtlanmasına gerek olmaksızın her yabancıların mühendis ve mimar unvanını kullanabilmesinin önü açılarak, yabancılar için 6235 sayılı TMMOB Yasası ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Yasa'nın uygulanmayacağı teminat altına alınmıştır.

Bu yasa maddesi her şeyden önce ülke mühendis ve mimarlarına yönelik bir darbedir. Uluslararası sermaye lehine; fakat ülke mühendis ve mimarları aleyhine bir yasanın kabulünü, bağımsız ve demokratik sosyal hukuk devleti anlayışı ile örtüşürmek olanaklı değildir. Mühendis ve mimarların kendi ülkelerinde yabancı konumuna düşürülüp, haksız rekabete teslim edilmesi ve ülkemizin kıt kaynakları ile yetiştirilen insan gücümüzün yok sayılması kabul edilemez.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını denetlemek üzere Devlet Denetleme Kurulu'nu harekete geçiren Cumhurbaşkanı'ndan haklı istemimiz; bir önceki Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilen iade gerekçelerini dikkate almasa dahi, Devlet Denetleme Kurulu raporunda yer alan tespitlere uygun olarak Yasa'nın ilgili maddesini TBMM'ye ivedilikle iade etmesidir. Cumhurbaşkanı en azından Devlet Denetleme Kurulu'nun "mühendislik ve mimarlık hizmetinin akademik ve mesleki yeterlilik denetiminden muaf olamayacağı" tespitine uygun davranmalıdır.

TMMOB ve örgütlü gücü bu yasa maddesini ve uygulamalarını sonuna kadar takip edecek ve gereğini yapacaktır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı